



Verksamhetsberättelse år 2012 för S-gruppen i Västerås stifts fullmäktige

Stiftsfullmäktigegruppen

Den socialdemokratiska gruppen i fullmäktige till Västerås stift har 41 medlemmar (ledamöter och ersättare) från Dalarnas, Västmanlands och Örebro partidistrikt och län.

S-gruppen har träffats 3 gånger, varav två i samband med fullmäktigemöten, och styrelsen 2 gånger under 2012. Styrelsen har varit Lars Rydje (ordförande), Kerstin Björk, Maria Lagerman, Jons Ingemar Larsson och Niclas Bergström med Ulla-Britt Emanuelsson, Anna-Kay Törnqvist och Jörgen Eklund som ersättare.

Gruppens medlemmar är väl företrädna på ledande positioner inom stiftet. I stiftsstyrelsen finns Lars Rydje (vice ordförande i stiftsstyrelsen), Kerstin Björk, Jörgen Eklund, Maria Lagerman, Jons Ingemar Larsson och Ulla-Britt Emanuelsson med Britt Sandström, Anna-Kay Törnqvist, Niclas Bergström, Lena Johnsson och Birger Sjunnargård som ersättare.

I egendomsnämnden, som ansvarar för förvaltningen av skogs- och jordbruksfastigheter samt andra tillgångar som exempelvis aktier, har S-gruppen representerats av Britt Sandström (vice ordförande i nämnden), Sonya Lindell och Kjell Munter.

I Domkapitlet har S representerats av Kerstin Byström med Nicklas Gustafsson som ersättare. Domkapitlet har bland annat tillsyn över präster, diakoner, församlingar och samfälligheter.

S-gruppen har ett gott och väl utvecklat samarbete med andra nomineringsgrupper, särskilt med företrädarna för C. Det har därför varit lätt att få gehör för de förslag som kommit från S-gruppen.

S-gruppen i Västerås stift finns på Facebook, www.facebook.com/groups/124028884323822/. Gruppens protokoll och andra handlingar är tillgängliga på en webbsida www.gammelbo.se/stift.

Viktiga frågor

Under 2012 har S-gruppen hanterat många både stora och små frågor i stiftsfullmäktige, i stiftsstyrelsen och i egendomsnämnden. Här följer ett urval av viktiga frågor under året.

Ny organisationsstruktur. Sedan att den nationella kyrkliga strukturutredningen ”**Närhet och samverkan**” offentliggjordes våren 2011 har framtiden för Svenska kyrkan varit en viktig fråga i Västerås stift.

Huvudsyftet med den nya nationella strukturen ”**Närhet och samverkan**” är att ge en god grund för att församlingarna ska klara sina grundläggande uppgifter med gudstjänst, undervisning, mission och diakoni. Bakgrunden är att antalet medlemmar i Svenska kyrkan sannolikt blir färre i framtiden. När intäkterna minskar blir det ännu viktigare att resurserna används effektivt och rationellt.

Närhet är ena nyckelordet. Detta handlar i allt väsentligt om att stärka förutsättningarna för det framtida församlinglivet med gudstjänster, kyrkliga handlingar och det sociala och kulturella liv som också bör finnas i alla församlingar.

Samverkan är andra nyckelordet. Det är genom ökad samverkan som vi kan frigöra resurser för att bibehålla och utveckla församlingarnas gudstjänstfirande liksom andra nära och lokala verksamheter.



Nu har 2012 års kyrkomöte fattat beslut om Svenska kyrkans framtida struktur. Enigheten i utredningen följde i allt väsentligt med under remissbehandlingen och vidare över kyrkostyrelsens beredning fram till kyrkomötets beslut.

Indelningsfrågor. År 2103 är det kyrkoval inför den nya mandatperioden 2014 – 2015. Detta tillsammans med besluten om kyrkans framtida organisation har medfört att ett stort antal indelningsfrågor aktualiserats i stiftsstyrelsen under år 2012.

Besluten innebär att Fellingsbro och Näsby församlingar bildar Näsby-Fellingsbro pastorat från 2014. Detsamma gäller Avesta och Grytnäs församlingar som bildar Avesta-Grytnäs pastorat, Rättviks, Ore och Boda församlingar bildar Rättviks pastorat, By och Folkärna församlingar bildar By-Folkärna pastorat, Svärdsjö och Envikens församlingar bildar Svärdsjö-Envikens pastorat, Hallstahammar-Berg och Kolbäck-Säby församlingar bildar en församling benämnd Hallstahammar-Kolbäck församling samt Sura och Ramnäs församlingar bildar en församling benämnd Sura-Ramnäs församling.

I Borlänge kommer det alltså att finnas två församlingar. Stora Tuna och Torsångs församlingar bildar ett gemensamt pastorat med två församlingar från 2014.

Ansökningar om att bilda gemensamt pastorat för Sala, Norrby, Möklinta, Kumla, Tärna, Kila och Västerfärnebo-Fläckebo församlingar bifölls enbart delvis. Sala, Norrby, Möklinta, Kumla, Tärna, Kila bildar gemensamt pastorat från 2014 – Salabygdens pastorat. Genom att det fanns stora motsättningar i Västerfärnebo-Fläckebo församling i denna fråga tog styrelsen ett initiativ till en fördjupad process om den framtida pastoratsstrukturen.

Västerås kyrkliga samfällighet bildar ett pastorat gemensamt för 13 församlingar år 2014. Det står klart sedan stiftsstyrelsen fattat beslut om att dela nuvarande Skerike-Gideonsbergs till två församlingar, samt att nuvarande Domkyrkoförsamlingen delas i en Domkyrkoförsamling och en församling för Viksäng.

Västerås Lundby församling har också bett stiftsstyrelsen att utreda den framtida organisationen av församlingen. Frågan handlar om Lundby församling ska vara oförändrad alternativt delas i två eller tre församlingar. En särskild omständighet i denna fråga är att EFS svarar för all verksamhet i Bäckbykyrkan och Bäckbydistriktet inom församlingen.

Fjällkyrkan i Sälen. Fram till år 2011 har Insamlingsstiftelsen för fjällkyrkan svarat för Svenska kyrkans verksamhet i Sälenfjällen. Stiftet har gett ett årligt ekonomiskt bidrag till verksamheten, cirka 4,7 miljoner kronor.

Under 2012 avvecklades insamlingsstiftelsen och verksamheten fördes över till Lima-Transtrands församling. I båda fallen var det en följd av att Svenska kyrkans överklagandenämnd klargjort att det är den lokala församlingen som ska bedriva verksamheten.

Våren 2012 beslutade även Fjällkyrkoföreningen, som ägde fjällkyrkorna att, i enlighet med sina stadgar, överlåta kyrkorna i Sälen och Tandådalen till Västerås stift som gåva. Stiftsstyrelsen tackade ja till gåvan. Lima-Transtrands församling svarar för verksamheten i fjällkyrkorna.

Aktör för välfärd. I januari beviljades Västerås stift 6,4 miljoner kronor från Europeiska socialfonden (EFS). Medlen ska användas till ett projekt **Aktör för välfärd**.

Den bärande idén i projektet **Aktör för välfärd** är att stiftets församlingar ges möjlighet att utveckla nya verksamheter inom främst den sociala sektorn. Kyrkan kan spela en större roll i samhällsutvecklingen genom att skapa goda lösningar inom den sociala sektorn som motvikt till riskkapitalbolagens krassa vinstmaximering.



Projektet syftar även till att bredda kompetensen hos församlingar och medarbetare för att utveckla den sociala ekonomin i kyrkan. Projektperioden är från januari 2012 till 30 juni 2014.

Kyrkoantikvariska åtgärder och ersättning. Svenska kyrkan ansvarar för det kyrkliga kulturarvet – både kyrkobyggnader och inventarier – och får viss ersättning av staten för detta via den kyrkoantikvariska ersättningen.

För Västerås stift uppgick ramen för den kyrkoantikvariska ersättningen till 32 miljoner kronor för år 2012. Den kyrkoantikvariska ersättningen inklusive församlingarnas egeninsats har medfört att projekt till ett värde på omkring 50 miljoner kronor har genomförts.

Pengarna har använts av många församlingar för yttre och inre underhåll och renovering, förbättringar av värme, textil- och träkonservering, ökad brandsäkerhet med flera åtgärder.

Inför år 2013 har ramen för den kyrkoantikvariska ersättningen utökats ytterligare till 37 miljoner kronor. 117 församlingar har ansökt om kyrkoantikvarisk ersättning år 2013 för olika projekt.

Kontraktvis fastighetsförvaltning. Församlingar och samfälligheter saknar ofta egen kompetens inom fastighetsförvaltning. Under året har stiftet därför gått vidare med planerna på att varje kontrakt i stiftet ska ha gemensam fastighetsförvaltning.

Bakgrunden till detta är goda erfarenheter från ett projekt med gemensam fastighetsförvaltning under år 2011 i Bergslagens kontrakt. Västerås kyrkliga samfällighet är också en förebild, då samfälligheten sedan många år haft både egen fastighetsförvaltning och en egen konservatorsverksamhet.

Biståndsprojektet LevasFlor. Projektet drivs i samverkan mellan Västerås stift och Lebombostiftet i Mocambique. LevasFlor syftar till miljöcertifierad skogsavverkning och sågning av trädprodukter. LevasFlor är den enda certifierade verksamheten i sitt slag i södra Afrika.

Rekonstruktion av projektet som inleddes under år 2011 fortsatte under år 2012. Även under 2012 har Västerås stift tillskjutit medel för bland annat investeringar och att säkra likviditeten bland annat genom ett nytillskott av 3 miljoner kronor från Västerås stift.

Ett väsentligt problem under året har varit att LevasFlor under lång tid fick vänta på avverknings-tillstånd från myndigheterna i Mocambique. Styrelsen och ledningen har också förnyats.

Stiftsstyrelsen har fört diskussioner om den långsiktiga utvecklingen av LevasFlor och stiftets fortsatta engagemang i bolaget. Avsikten är att Västerås stift successivt ska överlåta en allt större andel av bolagets aktier till Lebombostiftet.

Nytt vänstift. Sedan tidigare har Västerås stift vänstiftsarbete med Lebombostiftet i Mocambique och stiftet Gloucester i England. I november 2012 etablerades ett vänstiftsarbete även med den lutherska kyrkan i Karagwestiftet i Tanzania.

Västerås stifts ekonomi. Stiftet har en god ekonomi. 2011 var omslutningen drygt 105 miljoner kronor. I stiftets ekonomi ingår betydande anslag till fjällkyrkoverksamheten, stiftsgårdarna i Rättvik respektive Finnåker, sjukhuskyrkor, finskspråkig verksamhet med flera verksamheter.

Precis som för Svenska kyrkan i stort kommer intäkterna att minska för stiftet i framtiden. Successivt under senare år har strävan därför varit att minska kostnaderna, bland annat genom att regelmässigt pröva återbesättning av lediga tjänster. Åren framöver kommer det att ställas stora krav på oss kyrkopolitiker att nå balans i ekonomin utan allt för stora förändringar av verksamheten.

Utbyggnad av stiftskansliet. Beslut har fattats om en ut- och ombyggnad av nuvarande stiftskansli i kvarteret Hagbard intill Domkyrkan i Västerås. Kostnaden är beräknad till cirka 23 miljo-



ner kronor och finansieras med det egna kapitalet. Under 2012 har ett huvudförslag och två alternativa förslag tagits fram. Miljö- och konsekvensbeskrivning är inlämnad till Västerås stad.

Utbyggnaden kommer att inrymma arbetsrum åt biskopen, mötelokaler och andra kontorslokaler. Planen är att utbyggnaden är färdig år 2014. Då återlämnar stiftet de lokaler vid Domkyrkan som nu hyrs av Västerås kyrkliga samfällighet. Samfälligheten prövar nu om byggnaderna kan användas till ett besökscentrum för Svenska kyrkan och för Domkyrkan i Västerås.

Prästlönetillgångarna. Stiftets förvaltar ett betydande skogs- och markinnehav. Höga ambitioner på skogsvård och miljö kännetecknar verksamheten. Tillgångar ger viktiga tillskott till ekonomin för kyrkans verksamheter i stiftet. 2012 blev det ett överskott med cirka 20 miljoner kronor.

Gemensam markförvaltning. Under 2011 togs initiativ till en utredning för att analysera hur förvaltningsorganisationen för prästlönetillgångarna kunde utvecklas. Syftet är att säkerställa den långsiktigt uthålliga avkastningen från prästlönetillgångarna.

Den gemensamma markförvaltningen handlar om en effektivare gemensam förvaltning av de prästlönetillgångar som de deltagande stiftet äger. Förverkligas planerna kliver Svenska kyrkan fram som en av landets större mark- och skogsägare.

Stiftsstyrelsen och stiftsfullmäktige har ställt sig positiv till idén om en gemensam markförvaltning. En utredning har genomförts under år 2012. Den ska remissbehandlas våren 2013.

Interna frågor

Utöver de många ärenden som diskuterats och beslutats i olika stiftsorgan under året har även flera frågor av intern karaktär hanterats inom S-gruppen i Västerås stift.

- Styrelsen för S-gruppen i Västerås har beslutat att ta fram ett förslag till kyrkopolitiskt program för Västerås stift. Avsikten är att förslaget ska kunna presenteras för de tre berörda S-partidistrikten i Dalarnas, Västmanlands och Örebro län under februari 2013.
- S-partidistriktet i Dalarna genomförde en upptaktskonferens inför kyrkovalet för socialdemokratiska kyrkopolitiker i Borlänge under oktober 2012.
- Gruppmedlemmen Ingemar Bergmark, Leksand, aktualiserade Västerås stifts drogförebyggande arbete i en motion till stiftsfullmäktige. Motionen syftade bland annat till att förstärka stiftets främjandearbete gentemot församlingarna vad gäller alkohol- och narkotikaförebyggande verksamhet med betoning på barnens, ungdomarnas och deras familjers situation.

Efter förslag av stiftsstyrelsen stannade stiftsfullmäktige för att anse motionen besvarad. Svaret utgår ifrån att stiftet ska fortsätta att främja församlingarnas alkohol- och drogförebyggande arbete på ett annat sätt än tidigare.

- Vi var genom vår ledamot Maria Lagerman initiativtagare till en stiftsgemensam motion till kyrkomötet som undertecknades av alla ledamöter i stiftet för en långvarig satsning för att utveckla arbetet med de kyrkliga handlingarna. Motionen besvarades med att man "bakade in" arbetet i den finansierade satsningen för utbildning i kyrkans tro och lära.

Till sist vill vi framföra stort tack för det stöd som S-gruppen i Västerås stift har fått från de tre S-partidistrikten i stiftet. Det är viktigt att ha er i ryggen när vi arbetar för en S-politik i kyrkofrågor!

För den socialdemokratiska stiftsfullmäktigegruppen

Lars Rydje (ordförande)

Kerstin Björk

Maria Lagerman

Jons Ingemar Larsson

Niclas Bergström